

S RAETS

MERKWAERDIGHE SLITINGHEN

III. 1414—1423.

(Vervolg van bladz. 104).

1414. Want Willem Kroec, Gheryt Kroken soen, in syn aensicht gheworpen wart, des hi daerom bi nacht over manslaep, den knecht, die hem dat dede, in Sinte Pauwels gasthuse in den bedde, daer hi naect lach, overvallen, ghetreden ende ghesleghen heeft, daerom heeft hi opt vleyshuys gheleghen, ende is hier ghecomen in hemde ende in broec ter clocken, ende sel den rade verghiffenisse bidden ende sel der stat te beteringhe gheven xx^m steens (51).

Want Willem van Luenen met Johan Martens soen, die Johan Wedighen, binnen onser stat moerdadelic bi nachte doetstac, ghecomen is, ende gheselschap met malcanderen ghemaect hadden, ende daerbi gheweest heeft, ende dat ghehoert ende ghesien heeft, dat Johan Wedighen alsus doet ghesteken is, ende Jan Martens soen daer inne ghestarct heeft ende bi hun ghebleven ende met hun van daer gheghaen, ende Johan Martensz oec ghewaernt heeft, dat hi hem wech pinen soude,

want Jan Wedighe doet was, ende Willem oec voersz. Jans Wedighe hoyke ghenomen heeft, daer hi sus doet lach, ende de wech ghebrocht ende versteken heeft, daer hi woude. Ende want Willem voersz. desen moert nyet wtghebrocht en heeft, alst voer openbaerlie ter clocken gheboden ende ghecundicht is, ende Willem voersz. oec hierenboven binnen onser stat ghecomen, voer Jan Wedighen, des doden broeders doer, ende Jans Wedighen broeder anghesproken, in deser manieren; *kendi den man, die daerbi was, dat v. broeder doet ghestecken wart?*. Ende vraechden hem mede, wat hi hem doen woude, of hien saghe. Des de broeder antwoerde, hi en wists nyet, twaer hem hart te liden. Des Willem voersz. seide: *Wat woudi hem doen?, ic ben den man.* Voert heeft Willem voersz. beliet, dat hi met wilden wiven omme gheghaen heeft, ende daer van marcte te marcte mede ghetoghen heeft, ende mit quaden teerninghen ghespuelt, ende met voerdeel den luden hoer ghelyft of ghewonnen heeft, daeromme sel men hem rechtevoert wtleiden ende dat *rechten metten swardde* aan syn lyf (52).

1414. Want Herman Stael een medekyn, dat van Cortehoeve ontvoert was, ende in Goylant ghebrocht was, voert heeft helpen voeren ende versteken, dat nu weder bi sinen ouderen ghecomen is, daerom heeft hi opt vleyshuys ghelegghen, etc. (53).

Want Salomée, Eerst Gheylinex soens wyf,

Hildegonden, Jacob Wouters soens wif,
ghewacht heeft, ende met enen clappel Hilde-
gonden voern, ende Alyt haer suster seer
ghesleghen heeft, boven dat haer beider man-
nen voersz. met malcanderen in vreden stonden,
daerom is Salomee voersz. hier ghecomen van-
den vleyshuse bloets hoefts voerder clocken, ende
sel den rade verghiffenis bidden ende Alide
vi gl., ende Hildegonden i gl. voer haer smerten,
ende onser stat te beteringhe gheven voer
haer bruecken xv^m steens (54).

1416. Want Ghertrwt, Wouters dochter van Weede,
ghecomen is mit haren vrenden ende maghen
voer onsen rade ende heeft den rade gheclaecht
ende ghecroent, dat die personen nabescreven
ghecomen syn binnen onser stat vriheydt aen
onser stat weyde, ende hebben Ghertruden
voersz. tot haren ondanc crachtelic ontfuert,
ende tot haren wederwille, alsoe si haer noch
beclaecht ende bi haren claghen bliven wil, daer-
om ghebiet die raet den personen nabescreven,
dat si hierop voer onsen rade ter antwoert co-
men willen, soe hebben si een goet vri gheleide,
veilich te comen ende te scheiden van alle sa-
ken, ghesondert van deser saken voersz., daer-
sellē si onser stat recht van wachten. Dit syn
die personen voergen., etc. (55).

Marten van Alpen, die teernincmaker, ver-
biert men die stat drie jaren lanc, om onredelike
teerninghen, welke hi ghemaect heeft (56).

1417. Want Willem Droechschot ende Wouter
Woutersz, die men heet Woytkyn die Pyn-

re, grote onsedicheit in Blidenstein bedreven hebben ende Woytkyn, Lam Kyes ghewont heeft, daerom syn si voer der clocken ghecomen in hemde ende in broeke ende sellenden rade verghissenisse bidden, ende hebben gewilcoert, waert, dat si tot enighen tyt, enighe onsedicheit bedreven, dat si dan een maent lanc legghen sellen beneden inden roden toern ende eeten water ende broet (57).

1418. Want Arentkyn op vrouwen ledich ghegaen heeft ende prurietscap te doen pleecht ende menighe andere boeverien ghedaen heeft, daerom sel men t' after eeten gheselen ende sel t' avont bider sonnen wt der stat gaen, ende die raet verbiet hem vystich jaer die stat, ende een mile vander stat te wesen op syn lyf (58).

Want Matheus Campert grote loghentale selve fisiert heeft over heren, goede mannen, daer hem ende onser alingher stat groten last off comen mocht, daerom heeft hi langhe opten roden toern gheleghen, ende is hier ghecomen, etc. (59).

Want Hannekyn van Bunnic bi Michiel Jans soen lach, ende na bi Willem Byel oec lach, ende si daerbi was, daer Willem, Michiel doet stac om deser saken wil, daerom verbiet men haer die stat v. jaer lane, ende ensel men ghenen nyen heer incomen (60).

Op Sinte Jans kerchof is bi nacht een man gedronghen, dat hi een boff blasen most enen anderen man, of men souden ghesteken ofle mishandelt hebben, daerom ghebiet die raet enen

yegeliken, die dit ghedaen heeft, dat hi bi onse oversten come ende hem des belie, of die raet wilt swaerliken aen hem rechten tot horen goetduncken, of syt daerntendens ter waerheit bevonden (61).

1418. Want Dirc van Oestrum Dircs soen, een medekyn, dat om syn boetscap ghinc, onredeliken aenvoer, daer een goet man om des gherufts wil, den medekyn te bescutten ende te hulpe quam, des die goede man doerghesteken ende gheworpen is, ende seer mishandelt, daerom heeft Dirc van Oestrum in onser stat van ghenisse gheleghen, ende is hier ghecomen in hemde ende in broec ter clocken, ende sel den raet verghiffenissee bidden, ende den goeden man beteren biden rade vander stat, ende Dirc sel wilcoeren, waert, dat hi dan een jaer lanc bedden inden roden toern legghen sel ende eeten water ende broet (62).

1419. Ave, Henric Kokentrys dochter, verbiet men die stat vyf jaer lanc, om dat si enen onredeliken aenspraec enen knaep ghedaen heeft, dat hi se vercraft hadde, des si niet bewyst en heeft, ende de raet anders ter waerheit ghevonden heeft; ende waer yemant van Aven vrienden ofte maghen, die hierenboven, hierom den knaep voersz. misdeden, met woerden noch met werken, dat woude de raet swaerliken aen hem rechten (63).

1420. Want Splinter Hermansz, enen man syn wyf ghenomen heeft, ende den man boven ver-

*bot 's raets daertoe in sinen huse in chen kraem
ghewont heeft, daerom heeft hi een half jaer
beneden inden roden toern gheleghen, ende is
hier ghecomen in hemde ende in broec ter cloc-
ken, ende hi sel den rade vergiffenis bidden,
ende hi sel wilcoeren, waert sake, dat hi den
man syn wylf weder nam, of hem die te schan-
den maeckte, of den man sloeghe of misdede, of
enighe onstantelike saken bedreve, dat men dat
rechten sel aen syn lyf (64).*

1420. Want onse raet ter waerheit ghevonden heeft,
dat Jan van Andernach, boven, dat hi on-
sen rade toegheseit hadde, dat hi Willem van-
der Luchten ende sinen geselschap niet en
teghe, ende hi daerenboven, sonder bruecke,
Willem vander Luchten, van afteren ghe-
steken heeft, daer Willem aen ghestorven is,
ende die raet dat daerom voer een openbare on-
daet houdt, daerom verbiet men Jan van An-
dernach die stat ende een mile vander stat te
wesen ewelic op syn lyf (65).

— Want dwase Hanne, *t Sunter Claes, syn cle-*
der te versetten ende te verdrinken pleecht,
om cleyn gelt, daerom verbiet die raet enen
yegheliken, dat nyemant Hannen cleder en cope
of pande en neme, want se de raet sonder ghelt
weder ghegeven willen hebben (66).

1421. Want Lise bette, Jans dochter, ende Kleyn
Grietkyn mitten handen, boven verbot
's raets in der kerken hebben gaen bidden ende
onredelike woerden daertoe ghebesicht hebben,
daerom verbiet men elke die stat een jaerlanc (67).

1421. Want Evert Slotmaker, die beswot is van Sinte Cornelis, boven verbot 's raets in de kerken bidden gaet, ende voer der lude stoelen staende blyft, thent hi daer vallet, daerom verbiet men hem die stat, een jaer lanc naestcomende ende een mile vander stat (68).

1422. Want Werner Jacobsz, die Molenaer, boven verbot ons Heren, ende ons raets, die clocken ende dat loet mede genomen heeft ende die kerke beroeft heeft; voert, want Werner voersz. tot veel tyden Gode smetenisse ende onweerde bewyst heeft, ende enen crwsten penning Gode te schennisse ende den duvel te eerlen doersteken heeft, daerom sel men rechte voert wtleiden ende dat *rechten metten swcerde aen syn lyf* (69).

— Meyster Herman van Culen, is onser stat meyster vanden hoechsten recht, dien daerom smetenisse van sommighen ghesciet, met woerden ende met werken. Hierom verbiet de raet enen yegheliken, dat hem nyemant en misdoe noch misdoen en laet van synen kynderen, met woerden of met werken, want die raet dat scrpelike aen hem rechten wil ende ander kynder ouderen, die dit doen (70).

— Gherytkyn van Gornichem heeft ghebeden sonder swete van Sinte Cornelis ende van den hilighen bloede, daerom sel hi op te kaec staen, ende men sel hem teykenen met enen brant in syn aensicht, ende daerentendens wter stat wesen hondert jaer ende een mile vander stat (71).

1423. Want Mette Schaberts haer verwilcoert heeft,
gheen gheselscap te hebben met Ghise Slute-
man, of si soude den steen draghen, ende vyf
jare wter stat wesen, ende die raet ter waer-
heit ghevonden heeft, dat si daerenboven dicke
met Ghise gheselschap ghehouden heeft, daer-
om verbiet men haer die stat 15 jaer lanc, ende
een mile vander stat te wesen; ende quame si
tot enighen tyt binnen der stat, so sel si den
steen draghen (72).

— Want Willekyn, Ghise Floren meecht, on-
reckelic ende onredelic gheleeft heeft met Ghise
Floren, ende met Hanckyn, sinen wife,
daerom verbiet men haer die stat, ende een mile
vander stat te wesen twe jaer lanc, ende si en
sel met onsen nyen here niet incomen (73).

(*Het vervolg hierna.*)

J. J. DODT v. FL.